

SLOVENEK.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemati velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskani se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 189.

V Ljubljani, v soboto 18. avgusta 1888.

Letnik XVI.

Koroške razmere.

△ Slovenska bila je Koroška v časih davno minólih, a v teku stoletij skrčile so se meje slovenskemu jeziku vsled mnogostranskega pritiska. V grob se je vlegel slovenski oratar, vedno zvest veri in vladarju. Zeleni že ruševina na prostranem groblji, le na križu napis, vrhovi gorá in bregovi vodá, priča je, kje nekda je Slovenec pridno rezal brazde in čuval čede svoje. Kamor Krke, Drave, Zile val drvi, Slovincu bila je odprta pot iz starega domovja. Mrtvaški zvon odmeval je po dolih in poljanah, nezavednosti temna noč razgrinjala je krila svoja po zemlji slovenski. Oglašali so se redki, tužni glasovi iz povodnji valov na starem Korotanu, oznanjujoč, da še ni vsahnila lipa slovenska, ni se vlegel na oder mrtvaški zadnji Slovenec. Vstal je iz naroda mož pogumen, neizprosni in neumoren, v Svečah prižgal je svetilko ter iskal, budil iz spanja in zbiral brate svoje po veri in po krvi. Vzdrnil se iz sna je narod, poslušal in spoznal domači glas vodnika svojega, nepozabnega Andreja Einspielerja. Od mrtvih vstajali so prerano zakopani, stiskali si roke in spoznavali se kot brate.

In ko že zemlja bila je razorana, ko vsejano seme narodne zavednosti je bujno zelenelo, omahnila je roka trudoljubnemu sejalcu, umolknil glas skrbnemu pastirju, obstalo je srce plamteče za vero in domovino preblagemu Andreju: vlegel se je k večnemu počitku po zaslužnem, plemenitem in pravičnem boji. A ko je Andrej ob zlati svoji maši lansko leto jemal slovó od svojih prijateljev in čestilcev, govoril je: Obljubim vam, ako pridem po božjem usmiljenji v nebesa, ne pozabim vas, ne pozabim nad vse mi dragega naroda slovenskega.

In narod ni se razkropil, kakor plašne ovčice, ko zatisnil je pastir oči. Zvest ostal je zlatim naukom, postavno se bojuje za pravice svoje, katere mu je potrdil dobrotljivi vladar. To je pokazala minóli terek slavna zmaga v Velikoveci. Vest o tej zmagi razširila se je bliskoma po zemlji slovenski ter povsod vzbujala veliko radost. Sedaj vemo, koliko podlage imajo one vsiljene izjave proti slovenskim poslancem, ki so se potegovali v državnem

zboru za svoje sorojake, ker sami nimajo zagovornika. Porezali so grebene nemško-liberalnim kalinom ter židovsko časopisje polili z mrzlo vodo.

Kako tuguje „N. Fr. Pr.“, da utegne njena stranka izgubiti v tem okraji tudi državnozborni mandat. To bi bilo tudi edino pravično, da Slovinci zastopa okraj, v katerem biva 45.200 Slovinci in le 7730 Nemci.

Slovinci bili so otroci, a postali so možje, ki ne segajo v tuje pravice, marveč branijo svoje domovje. Oprostiti hočejo se jarma, v kateri jih je vklestil nasprotnik, glave vzdigujejo in mirnim duhom ter bistrim očesom stavijo se v bran v pravičnem in svetem boji. Bledí že zvezda nemškutarije in krutega liberalizma. Odložil je mandat grof Goös, slovo je dal poslanec Lax, in liberalci naj premišlujejo, da Slovinci hočejo svoje pravice. Izid zadnje volitve in razlika glasov dajeta nam upanje, da se v bližnji prihodnosti pridruži gospodoma Gregorju Einspielerju in Muriju še tretji in četrti slovenski zastopnik. V edinosti je moč, dragi rojaki koroški; z železno voljo in neutrudno delavnostjo priborili si bodele še sijajnejše vspehe; zato vam kličemo: Bog in narod!

Zborovanje „Slov. društva“ v Konjicah.

Dne 12. t. m. vršilo se je v prostorih gosp. Sutterja v Konjicah zborovanje političnega „Slov. društva“ v proslavo 40letnice vladanja presvetlega cesarja. Zbralo se je okoli 150 vrlih slovenskih mož, društvenikov iz Konjic in okolice, in gostov. Gosp. državni poslanec dr. Gregorec, predsednik društvu, omenjal je v slavnostnem govoru, da so se za vladanja cesarjevega vrstile sreče in nesreče, žalost in veselje. Mnogo se je izpremenilo v Avstriji po milosti cesarjevi — neomajani pa ste ostali cesarjeva ljubezen do narodov in teh vdanost svojemu vladarju. Govornik je dalje našteval cesarjeve plemenite lastnosti: neumorno delavnost, strogo pravičljubnost in usmiljenost. Člen XIX. državnega osnovnega zakona jamči tudi Slovincem enakopravnost v šoli, uradu in javnem življenji. Zato:

mist, ki je izrekel zadnje ostro sodbo o rodu človeškem? Ne vem; sodite Vi! A mnenje moje je, da se je človek, najlepši izraz bitja božjega, izneveril idejalom svojim. Postojte z mano in opazujte roj drvečega se človeštva.

Vsak čas ima svoje otroke, ki so si tako malo podobni, kakor njihovi očetje. Jedni so zmenéta, drugi človeški angeljci; ljubljenci in izgubljeni sinovi; jedni ne poznajo ne matere ne očeta ter prosjačijo kruha pred tujimi pragji, a druge skrbne matere pitajo s sladčicami ter jih polagajo v perne postelje. In kakošni so otroci sedanjega časa? Radikalizem, nihilizem, servilizem, in kdo našteje očetom razna imena, vžgali so pečat na čelo otrokom svojim. Razposajenci so, katerim so malo svete svetinje narodove. Najhujši so oni, ki z veseljem podirajo mnogoletnega truda plodne sadove, rušijo palače, a ne gradé lesenih kočurjev; katerim ona sveta je domovina, ki jim ponuja za delo nečastno ljubega kruha; ki zaničujejo brata svojega, ker nosi obleko raztrgano in spava pred tujčevó vežo; ki si zidajo gradove krasne z žulji in znojem zapuščenega trpina.

Zbirajo se sicer prijatelji miru in reda v tesno

„Hrast se omaje in hrib, zvestoba Slovencev ne gane.“ Navzoči zapeli so stojé cesarsko pesem.

Gosp. Mih. Vošnjak poročal je o deželnem zboru štajerskem, v katerem je namesto 19 le 8 slovenskih poslancev. Govornik se je potegoval v zboru, naj se omeji svobodna ženitev nemaničev, prenaredita domovinski zakon in lovska postava ter hranilnice znižajo obresti. Zadnje je dosegel. Navzoči volilci so bili z govorom popolnoma zadovoljni.

O slovenskih šolah govoril je g. dr. Iv. Deček vrlo dobro in prepričevalno. Navajal je, kako in zakaj hočejo Nemci izpodriniti slovenščino iz šol ter jo nadomestiti z nemščino; da bi namreč Nemci pri nas službe dobivali, ne da bi se jim bilo treba učiti našega jezika.

Gosp. dr. Rudolf je nato priporočal resolucijo, naj bi se Slovinci sami bolje zavedali svojih pravic, zajamčenih jim v členu XIX. Ta in dve druge resoluciji bile so jednoglasno sprejete.

Konečno je gosp. predsednik našteval glavne vzroke, zakaj propada kmetijski stan, in je poudarjal dolžnost vsakega domoljuba delati na to, da se narod obvaruje te nesreče. Govor je kmete zelo zanimal.

Resolucije, ki so bile sprejete, glasé se:

1. „Z ozirom na Slovincem neprijazno postopanje deželnega zbora štajerskega in tistih državnih in avtonomnih uradov in raznih korporacij, ki njegove pomembne namene mnogovrstno podpirajo, smatramo se Slovinci štajerski stiskane, zatirane in žaljene v svojih državljanskih pravicah, zajamčenih v členu XIX. državnih osnovnih zakonov. Zatorej pozivlja „Slovensko društvo“ vse domoljube, naj se onih pravic povsodi in vselej sami poslužujejo in nevpogljivo tirjajo enakopravnost slovenščine v uradu, šolah in javnem življenji.“

2. „Slovensko društvo“ odobrava postopanje slovenskih poslancev, v državnem zboru zahtevajočih, naj naučno ministerstvo razveljavi ukaz deželnega šolskega sveta v Gradci z dne 22. februarja 1887, št. 823, ker nasprotuje členu XIX. državnega osnovnega zakona, ter prosi, naj ne odjenjajo, dokler tega ne dosežejo. Do tiste dóbe pa naj slovenske občine po zgledu šmarijske vlagajo pritožbe zoper

LISTEK.

Samotarjeva pisma.

I.

Ako so resnične Buffonove besede „Le style c'est l'homme“, da se namreč človek spozna po pisavi, gotovo nisem postavil pismom svojim napačnega naslova, kajti bivam že mesec dolgo v pravem medvedjem brlogu, v naročji zelene narave, ali kakor pojó pesniki: v narave tihem okrilji, kjer se človek pomlaja, čisti in svojim mislim prepušča prost vzlet na domišljije lahnih perutih. Gospod vrednik, ne poznali bi me več, ko bi se Vam danes ali jutri poklonil v tihem Vašem domovji. Sree moje navzelo se je lepote in čistote, ki jo ponuja božja narava, človeku večno zvesta prijateljica. Prešinja me prazniško veselje, v kojem se ognem s pota vsakemu keberčku, ki veselo razpne svoji peruti in Stvarnika hvali tako lepo, kakor najboljši pesnik v najlepši odi. Nesk! ni glasovi duše moje spojili so se v krasno harmonijo, v kateri zvené glasovi vsega stvarstva — izvzemši človeka. Ali sem mari pesi-

falango, da branijo domovje, mirno družinsko ognjišče do zadnje kaplje krvi zadnjega moža; toda malo je število zvestih, izdajice so v njihovih vrstah, nasprotnik pa je močan, čilih udov in neomahljivo zaupa v prihodnost. Na kateri strani bo zmaga? Ne vprašajte, kako se bo končal boj, marveč kje in kedaj. Vae victis!

V vsaki deželi širnega sveta vibrajo v zraku zastave na nasprotnih si taborih, glasno se razlegajo bojni klici, zmagovalci venčajo si glave in rajajo v divjem veselji, premaganci pa škrtajo zobmi in se zvijajo v groznih mukah. Boj pa se bje na prostih planjavah in v nizkih sobanah.

Tudi na Kitajskem razoralo je časa ostro oralo globoke brazde, in iz vsejanega semena dviga se zlatega klasja valovito morje. Vse tekmuje in se oborožuje z uma svetlim mečem, in ni mi treba naštevati imen, kjer dejanja govore. Le delati in upati je treba, trebiti iz strni luniko in plavice škodljivi sad, odganjati od domače njive sovražnika, ki mej zlato zrnje seje osat in plevel. Bodočnost razgrinja svoje zagrinjalo in kaže nam podobe, s katerimi varala nas je minolost.

oni ukaz. Šmarijskej in vsem jo posnemajočim slovenskim občinam izreka v Konjicah zbrano „Slov. društvo“ domoljubno priznanje in iskreno zahvalo.“

3. „Očividno propadanje kmetijskega stanú tudi v slovenskih pokrajinah preti vsemu narodu s poginom. Zatorej pozivljajo se vsi domoljubi, zlasti vrli naši časniki, deželni in državni poslanci, naj blagovolijo tudi agrarnemu vprašanju zelo posebno posvetiti svojo pozornost in svoje sile ter pripomoči, da se ono vprašanje reši v ohranitev in ukrepljenje kmetijskega stanú, med drugim zlasti po snovanju srednje-velikih, nerušljivih, le do neke mere zadolžljivih kmetij, ali pa tako zvanih — kmetijskih domovih.“

Politični pregled.

V Ljubljani, 18. avgusta.

Notranje dežele.

Prestolonaslednik Rudolf bo prevzel, kakor trdi berlinska „Germanija“, mesto kuma pri petem sinu nemškega cesarja. To se je že naznanilo avstrijskemu veleposlaništvu v Berlinu in osebam, ki bodo spremljale cesarjevega.

Premembe v orožni postavi, ki se bodo letošnjo jesen obravnavale v obestranskih parlamentih, postale bodo po trditvi nekega budimpeštanskega vojaškega lista takoj pravomočne, kakor hitro bodo rešene, istotako tudi nova določba o številu vojaških novincev za določeno desetletje.

Ruski državni svetnik Ivan Ivinsky skušal se je predvčerajšnjim na Dunaji v svojem hotelu usmrtiti. Kot vzrok temu se navaja neozdravljiva bolezen.

Vnanje države.

V **Srbiji** je vedno večja negotovost za življenje in premoženje. Iz notranje dežele se skoraj vsak dan poroča o izvršenih ropih in umorih. V Kuršumlji je bil umorjen okrajni uradnik Petar Mitrović, v Prašiji občinski predstojnik Gjoka Nikolić. V Belemgradu so vjeli dva slovita roparja, za kojih glavi je razpisala vlada nagrado; imenujeta se Miloš Losić in Poznanović. Prebivalstvo je jako zbegano. Orožniki na konjih jahajo od vasi do vasi po celi deželi. Znamenito pri vsem tem je to, da so vse žrtve roparjev znani odločni pristaši Ristićevi.

Bolgarski princ je podelil Stambulovu in Živkovu veliki kordon Aleksandrovega reda, ostalim ministrom pa dragocena darila. Generalnega štaba načelnik major Petrov, major Panica in podpolkovnik Liubutský so avanzovali. Major Panica se je z vlie temu baje odpovedal službi.

„Nordd. Allg. Ztg.“ odločno oporeka trditvi, da se bo sklenila **nemško-ruska** trgovinska pogodba. Pravi, da je največje važnosti za nemško gospodarstveno politiko gospodarstvena prostost, ki bi se kratila vsled take pogodbe.

Iz **nemške** prestolnice se poroča, da z Moltkejevim odstopom še niso končane premembe v višjih vojaških krogih. Kakor piše „Voss. Ztg.“, prišel bo Alvensleben na mesto poveljnika gardnemu koru, pl. Papeja. Odpovedal se bo neki tudi poveljnik sedmemu koru in načelnik vojnemu ministerstvu, general Albedyll. „Berl. Tagbl.“ pravi, da bo tekom tega leta vsega skupaj umirovljenih ali premeščenih devet generalov pehote in konjice, ravno takó tudi mnogo generalnih majorjev. Kot bodoči vojni minister je izbran sedanji generalni poročnik pl. Hahnke.

Francoski delavci so začeli tudi v Norddepartementu razsajati. Nekoji listi trdijo, da jih hujskajo Boulangerjevi agentje. Boulanger je predvčerajšnjim prišel v Abbeville. Vršile so se razburjene izjave za in zoper generala. Orožniki so morali posredovati. Več oseb je zaprtih.

Vendar, ne bom se prenačil, marveč stegnili ude svoje po resasti rušini in prepustil vso prihodnost kaznujoči in plačujoči previdnosti. Modrijan, kar pa jaz nisem, zводи sam sebe na nevarna pota, ki vodijo do brezdnov. Kolo zgodovine se vrti; jedni oprimejo se pesta, in ti kolovratijo dalje na uglašeni cesti človeškega izboljševanja, a drugi vlegajo se na pot, hoteč ustaviti velikansko kolo, a po njih je, stré jih neizmerna sila.

Upam, g. vrednik, da se s časom seznaniva, ako mi ne odrečete prostorčka pod črto. Svet je pust, ako človek nima prijatelja, ki ga razume ter ž njim deli veselje in trpljenje. So ljudje, ki znajo umetnost, biti dolgočasni; in mej te prištevam i sebe. Duševne njihove proizvode berete lahko tudi od zadnjega konca proti začetku, in zvedeli boste isto. Hodijo po hoduljah in dolge ure delajo duševno toaleta, predno napišejo droben listek prijatelju svojemu. Umetnost pa ni v tem, da človek na dolgo in široko opisuje, kar čuti in misli, ter stokrat ponavlja, marveč da vzbuja misli. Vaš

Tihomil.

Italijanski ministerski predsednik Crispi je odpotoval čez Turin v Valdivi, da se posvetuje s kraljem. — Nemški veleposlanik v Rimu je odšel v Nemčijo na odpust.

Angleška preiskovalna komisija v Parnellovi zadevi zoper list „Times“ bo imela svojo prvo sejo dné 16. oktobra. „Times“ ugovarja pristojnosti škotskega sodišča. Govori se, da bo Parnell odložil svoj mandat, dokler ne bo pravda končana.

„Standard“ je izvedel iz Aten: V **Epiru** so bili resni nemiri. Po nekaterih krajih razsaja grozna lakota. Albanska posadka v Mecovu, ki že dlje časa ni dobila od Turčije svoje plače, je več hiš oropala in zažgala ter pomorila mnogo kristijanov, ki so se z orožjem branili. Gubernator Ejub paša je odposlal vojske, da napravijo red.

Iz **Kajira** poroča „Havasovo izvestje“: Madijevi pristaši so zažgali mesto Gondar. Dan, koji se je to zgodilo, ni znan.

Izvirni dopisi.

Iz **Prage**, 15. avgusta. Češki listi toplo pozivljajo dan za dnevom sokolska društva, da se v mnogobrojnem številu vdeležé 25letnice ljubljanskega „Sokola“. Kakor so meni zadeve in razmere tukajšnjih „Sokolov“ znane, bode češko „Sokolstvo“ dostojnim načinom povrnilo ljubezen jugoslovanskih bratov, koji so pri vsaki priliki, in baš zadnje dni po deputacijah k slavnosti plzenskega „Sokola“ iz Ljubljane in Mozirja pokazali svoje odkritosrčno in bratovsko prijateljstvo. „Sokol“ pražki in mnogobrojna druga sokolska društva vdeležili se bodo 25letnice v impozantnem številu, in delajo se v ta namen velike priprave. Vdeležniki s Češkega se odpeljejo iz Prage dné 6. septembra, pomudé se dva dni pri slavnosti, potem pa obiščejo Trst in Benetke. „Izletni listi“ k temu izletu izšli so včeraj. Zuano Vam je gotovo, da imajo sokolska društva tu svoje glasilo „Sokol“. Vredništvo tega lista poslalo je pred mesecem dnij prirejeni higijenski zdravniški izložbi v Lvovu posebno zbirko češke telovadne literature in načrte telovadnih poslopij pražkega „Sokola“, češkosobrodskega, roudniškega in karlinskega. Ta zbirka vzbudila je v strokovnjaških krogih posebno pozornost, in časopis „Sokol“ prejel je odlikovanje prve vrste, t. j. častno diplomu.

Deželni šolski svet naš je že meseca julija imel posvetovanje o katehetskem zakonu, kojega je potrdil tudi cesar, t. j., da se ima na več nego trirazrednih šolah, počenši s četrtrim razredom, plačevati veronauk, zajedne pa tudi, kaka nagrada se ima dati duhovnikom za pota v omenjenem poklicu. Sklenilo se je predlagati, da bi se ta nagrada odmerila za 1 kilometer po 8 do 12 kr. gledé mestnih razmer, in se ima računati pot tja in nazaj. Ta premenjena osnova bila je poslana ministerstvu, koje v prihodnjem deželnem zboru predloži vladno predlogo.

V našem mestu se te dni nahajata dva zelo redka gosta. V soboto dospel je sem misijonarski škof, msgr. Eusebio Semprimi, apostolski vikar iz Hunau na Kitajskem ter se nastanil v frančiškanskem samostanu, kajti tudi on je frančiškan. Škof Semprimi porodil se je v Dongu poleg komškega jezera v Lombardiji, vstopil je v Arku na južnem Tirolskem v red sv. Frančiška in šel za misijonarja na Kitajsko, odkoder se je vrnil prvi-krat po 32 letih povodom papeževnega jubileja, nameravaje zajedno oskrbeti velike potrebe škofije svoje, koja broji 11 milijonov paganov in samo šest ali sedem tisoč kristijanov. Semprimi, drugi škof v škofiji, nahajajoč se v sredini kitajskega cesarstva, ima 14 duhovnikov, izmed kojih je 10 domačinov, deško semenišče s 30 gojenci, sirotišče s 670 otroci, koji so bili oteti smrti, odkupljeni in morajo biti vzgojevani do 16. leta. V celi provinciji, koja je takó velika, kakor laško kraljestvo, je samo 16 kapel. Kot škof nima nobenega kapitelnja in svojo stolno cerkev s tremi altarji postavil je za 2000 frankov. Umeje se, da so vse te stavbe ubožne. Pri taki revščini je njemu največje bogastvo: oteba duš, zlasti smrti izpostavljenih otrok, v kójo svrho gotovo izpodbudé te vrstice krščanska srca tudi po Slovenskem za milodare. Vsprejema jih pa vratar pri frančiškanski cerkvi Marije Snežnice.

Drugi gost pripeljal se je pa včeraj z Dunaja v Prago in se imenuje M.-U.-dr. Egnei Noboru, je štabni zdravnik japonski in sodni fizik v ozemlju Tokio na Japonskem. Najprvo pohodil je „rotovž“, potem g. Náprstka obrtni muzej in vse zgodovinske znamenitosti po mestu. Odtodi popelje se nazaj na Dunaj, potem v Švico in se vrne nazaj zopet v Prago. Rekel je, da mu je zelo všeč Praga.

Vsled ravno izdanega izvestja „c. kr. osmega armadnega kera v Pragi gledé nov ačjenja na Češkem za leto 1888. potrjenih je bilo na Češkem vkupe 15.289 mladeničev k redni voj ski, 1529 k rezervi in 2815 k deželni brambi.

Te dni pregledoval je tukajšnja posadko dva dni nadvojvoda Albrecht. Zanimljivo je bilo gledati v njegovi prisotnosti, kako je tretji bataljon pijonerjev (zakopnikov) zgradil in položil most čez Veltavo tik mostu avstrijske severo-zapadne železnice na levi breg Veltave do holeševiške planjave. Most bil je razdeljen na 21 polj, vsa ko polje 6 metrov dolgo, in položen v jedini uri. Korakala je čezenj generaliteta z nadvojvodo Albrechtom, konjica in vsa 18. brigada (11., 75. in 102. polk). Most so potem zložili v pol ure. Po dovršenem delu rekel je nadvojvoda Albrecht majorju Blondainu, koji je vse delo vodil: „Gratulujem Vam, polozenje mostu izvršilo se je v največji hitrosti in mirno!“ Obiskal je tudi češko gledišče, vse višje dostojanstvenike in dades se odpeljal v Galicijo, da ondi pregleda vse armadne oddelke.

Iz **Trzina**, 16. avgusta. Dne 12. avgusta praznovali smo slavnost 40letnega vladanja Nj. veličanstva presvetlega cesarja Franca Josipa I. Že pred ta dan okrasila se je vsa vas s cesarskimi in narodnimi zastavami. Visoki maji in majiči okrašeni z zastavami oznanjevali so okolici veseli dan. Komaj pa se je umaknil dan tamni noči, bile so vse hiše lepo razsvetljene. Ob 9. uri svirala je domžalska godba med pokanjem topičev po vasi do grada g. barona Lichtenberga.

Prihodnji dan zjutraj ob 1/2 10. uri bilo je blagoslovljenje šolske zastave; kumica gospá Kmetičeva pripné zastavi lep trak s primernim napisom. Otroci zapojó cesarsko pesem. Po blagoslovljenji šolske zastave bila je slovesna sv. maša, kojoj daroval č. g. pater Sajevic. Pri sv. maši peli so šolski otroci prav pohvalno.

Popoldne ob 7. uri vršila se je slavnost pod milim nebom in sicer na g. Narobeta vrtu. Tu nas je počastilo s svojim pohodom več gospodov in gospic, baron Lichtenberg s svojo gospo soprogo, katehet č. gosp. Anton Koblar, župan g. Levec in poštar gosp. Degischer iz Mengiša, več učiteljev iz okolice. Tudi društva bila so zastopana: požarna bramba domžalska s svojo godbo in veteransko društvo domžalsko po deputaciji.

Slavnost bila je lepa. Sploh se je govorilo: kaj tacega še ni bilo v Trzinu. Sledili so slavnostni govori in deklamacije, med posameznimi točkami je pa svirala godba razne komade.

Ker je bil tudi sklep šolskega leta, bili so obdarovani pridnejši otroci z molitvenimi knjigami ter slavnostno knjižico „Naš cesar Franc Jožef I.“ Otroci bili so tudi pogoščeni s kruhom, pečenko in vinom, delili ste otrokom jedila gospá Pšeničnikova in gdč. Janušova.

Potem bila je prosta zabava, pri kateri nas je domžalska godba pohvalno z raznimi komadi razveseljevala. Zvečer bil je umetelni ogenj.

Da se je slavnost tako lepo zvršila, gré v prvi vrsti hvala vrlim občanom, potem pa dobrotnikom in prijateljem šolske mladine: baronu Lichtenbergu, nadžupniku č. g. Zoreu, ki je razun za zastavo še podaril 40 zvezkov slavnostne knjižice ter celo leto podpiral uboge učence z zvezki, č. g. M. Narobetu, župniku v Zapogah, ter sploh vsem onim, ki so z večjo ali manjšo svoto pripomogli kupiti šolsko zastavo in darila za otroke. Bog plačaj Vam!

—e—.

Dnevne novice.

(Presvetlega cesarja rojstni god) praznuje se po vsem širnem cesarstvu jako slovesno. Vsi avstrijski narodi tekmujejo v udanosti in ljubezni do svojega blagega cesarja in kralja. Tudi naše stolno mesto ne ostaja za drugimi. Danes dopoldne darovali so prevzvišeni gosp. knez in škof slovesno sv. mašo z zahvalno pesmijo; navzoči so bili gosp. deželni predsednik baron Winkler z uradniki deželne vlade, finančnega ravnateljstva, finančne prokulture in pošte; deželna odbornika g. ces. svetnik Murnik in g. dr. Vošnjak, deželnega sodišča predsednik gosp. Kočevár z mnogimi svetovalci, župan g. Grasselli z mestnimi odborniki, kupčijske zbornice predsednik g. Kušar, okr. glavar g. Mahkot, mnogo profesorjev, učiteljev s šolskimi vodji in sploh mnogo občinstva. Glavne dele svete maše naznanjali so streli z grada. — Danes zjutraj

ob 5. uri je bila budnica, z grada pa so strelili topničarske baterije naznanjali praznik avstrijski. Pod milim nebom na travniku poleg kolizeja bila je vojaška sv. maša. Vdeležili so se je domači peš-polk baron Kuhn št. 17, peš-polk kralj Milan št. 97, dva batalijona brambocev, batalijon lovecev, sanitetnih vojakov oddelek, ulanci, topničarji in kranjski veteranski kor. Navzoča sta bila tudi ekscelencija F. M. L. vitez Keil in G. M. pl. Schilchausky.

(Presvetli cesar) daroval je krajnemu šolskemu svetu pri sv. Trojici v kamniškem okraji za šolsko poslopje 150 gld.

(Poročil) se je dne 16. t. m. na Radeljici pri Bučki baron Wahrlich-Bubna, tajnik v poljedelskem ministerstvu, z visokorodno grofico Marijo Barba, hčerjo pokojnega grofa Barbo. Poročal ju je ter govoril poročencema krasen govor preč. gosp. kanonik dr. Janez Kulavie. Med gosti bil je tudi dobro znani grof Lamezan.

(Oseba vest.) Davčni nadzornik in vodja davčni lokalni komisiji v Ljubljani, g. J. Verderber, dobil je naslov in značaj finančnega svetovaleca.

(Procesija k sv. Roku) v Dravljie so l. 1836. ob razsajanji hude kolere obljubili Ljubljancani ter so to pobožnost mnogo let tudi zvesto opravljali. Zadnja leta tega skupnega romanja iz Ljubljane v Dravljie ni bilo več. Po prizadevanji nekaterih bogoljubnih duš bode letos zopet omenjena zaobljubna procesija. Verniki se zberó prihodnji torek, 21. avgusta, v mestni farni cerkvi sv. Jakoba, od koder ob štirih zjutraj odidejo k znani romarski cerkvi sv. Roka, kjer bode več sv. maš.

(Novi zakon o davku žganih opojnih pijač) stopi v veljavo z dnem 1. septembra. Po tem zakonu podvržene so vse žgane opojne tekočine dopolnilnemu davku 24 kr. za liter alkohola. Davka prostih pa je 20 litrov žganja pri obrtnikih, ki se pečajo z razprodajo žganja, in 10 litrov pri hišnih gospodarjih. Dalje je prosto davka žganje po § 6. nove postave, ako se strinja s pogoji državnega zaklada. Kdor ima torej dne 1. septembra t. l. v svoji zalogi nad 20, oziroma 10 litrov alkohola, naznani naj pismeno najpozneje do dne 3. sept., koliko ima žganja in koliko alkohola je v njem. Naznanila morajo biti dvojna ter se vložiti pri dotičnem oddelku c. kr. finančne straže. Tiskovine dobivajo se po 1 kr. pri vseh davkarjih. Kdor ne bo vložil naznanila, kaznoval se bo z osmerim do dvanajsterega zneska prikrajšanega davka. Druge neresničnosti v naznanilih kaznoval se bodo z 2 do 20 gld.

(Umrli) je včeraj v Duplici pri Kamniku 83 let stari č. g. Matej Lipovšek, bivši župnik v Št. Lenartu nad Loko. V pokoji preživel je nad 30 let vedno bolehen. N. v m. p.!

(Gimnazija v Pulji.) Pričetkom šolskega leta 1890/91 ustanovila bo vlada v Pulji popolno državno gimnazijo z nemškim poučnim jezikom in obilglatnim risanjem na spodnji gimnaziji.

(Patrijotično gospejno društvo.) Gosp. deželni predsednik baron Winkler je za l. 1888 razpisanih 12 štipendij iz nabiralnega zaklada patrijotičnega gospejnega pomočnega društva v Ljubljani v zneskih po 39 gld. 90 kr. razdelil danes v spoznamljenji z vodstvom omenjenega društva v spomin rojstnega dne Nj. veličanstva nastopnim invalidom: Janezu Kalanu z Visokega, Janezu Gregorinu iz Ljubljane, Janezu Jeretiču iz Rudečega Kala, Jož. Korelcu z Vinega Vrha, Franu Gerdenu iz Martinje Vasi, Martinu Skoku z Brega, Josipu Ladihi iz Trebnja, Fr. Zalokarju z Blata, Jarneju Brandstetterju iz Vel. Loke, Jan. Šušteršiču iz Toplice, Matevžu Travnu iz Vodice in Janezu Turnu iz Zlatega Polja. Dalje je gospejno društvo podelilo danes še 33 invalidom, vojakom in vojaškim vdovam izjemoma za l. 1888 vsakemu podpore po devet goldinarjev.

(Na Igu) bode v nedeljo, dne 19. t. m., slovesnost v proslavo štiridesetletnice presvetlega cesarja. Dopoludne bo slovesna sv. maša. Popoludne po cerkvenem pravilu bode pa na vrtu gostilnice pri „Jelenu“ v šotorih veselica s slavnostnim govorom, deklamacijami, igrami, tombolo in godbo, zvečer z umetalnim ognjem. Čisti dohodek iger namenjen je tukajšnji revni šolski mladini. — Pričakovati je mnogobrojne vdeležbe.

(Vabilo) k slavnosti, katero priredi občina Aržišče v proslavo štiridesetletnice vladanja našega presvetlega cesarja Franca Jožefa I. dne 26. avgusta v Izlakah

pri g. županu Jožefu Bregarju z naslednjim vsopredom: 1. Dne 25. t. m. zvečer velik kres na „Slovniku“. — 2. Dne 26. avgusta ob 10. uri slovesna sv. maša. — 3. Ob 1. uri skupen obed (za osebo 60 kr.). — 4. Ob 3. uri ljudska veselica. Kegljanje za dobitke, tombola. — 5. V mraku umetelni ogenj. — Pri veselici svira rudniška godba iz Zagorja. O d b o r.

(Za slovensko šolo) odposlala je prošnjo na dež. šol. svet oziroma ministerstvo občina Griže v Savinjski dolini. Vivat sequens!

(Orts- und Reise-Lexikon der österr.-ung. Monarchie.) Tega dela izšel je ravnokar 11. snopič (à 30 kr.) do črke H. Obseza v alfabetičnem redu vse vasi v državi z opazko dežele, občine, političnega okraja, poštne, železnične in brzojavne postaje.

Raznoterosti.

— Svetinja v spomin papeževe slavnosti. Sv. Oče je ukazal, da se napravi svetinja za one gospode in gospé, ki so se vdeležili petdesetletnice kot aranžerji. Ta svetinja izdelala se bo v podobi osm vogelnega križa, v kojem bodo štiri lilije. Križci iz novega srebra, srebra in zlata nosili se bodo na prsih. Trak bo rudeč ter belo-rumeno obrobljen.

— Naraščanje blaznih. Statistično je dognano, da se množi število zblaznelih veliko hitreje, nego ono prebivalstva. Iz Češke se poroča, da so sedaj tam norišnice prenapolnjene ter je sklenil deželni odbor, da bo sprejemal blazne bolnike le še v posebno ozira vrednih slučajih.

Telegrami.

Dunaj, 18. avgusta. V proslavo cesarjevega rojstnega dne je bila ob 5. uri zjutraj budnica vojaških godb ter se je streljalo iz topov. Dopoludne je bila v vseh cerkvah slovesna služba božja. V votivni cerkvi, kjer je bila sv. maša za posadko, bili so navzoči nadvojvodi Viljem in Rainer, generaliteta in kor častnikov. Pri slovesni službi božji v cervi sv. Štefana so bili dvorni in državni do stojanstveniki in načelniki oblastij. Parada na Schmelzi je zaradi slabega vremena izostala.

Praga, 17. avgusta. Deželni odbor je danes potrdil proračun za l. 1889. ter sklenil povišati deželno podporo nemškemu gledališču za 5500 gl., češkemu pa za 17.000 gl.

Pariz, 17. avgusta. Večina delavcev je sklenila, da se zopet povrne k delu, ker je denarja zmanjkalo v podporni blagajnici.

Umrli so:

15. avgusta. Filip Wagner, agentov sin, 6½ leta, Turjaški trg št. 1, davica. — Pavla Macoratti, polirjeva hči, 1½ leta, Poljanski trg št. 5, jetika.

16. avgusta. Zamlen, hlapec, 46 let, Kravja dolina št. 11, Pyo Pneumo. thorax. — Franc Šemec, postrešček, 47 let, Kravja dolina št. 1, spridenje želodca. — Jožefa Smrekar, postreščekova hči, Križevniške ulice št. 9, božjast.

V bolnišnici:

15. avgusta. Anton Padar, posestnik, 63 let, otrpnenje črev.

Vremensko sporočilo.

Dn	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
	opazovanja	razkoma v mm	toplomera po Celziju		
7. u. jut.	734.5	20.8	sl svzh.	jasno	
17. 2. u. pop.	731.6	20.8	"	sk. jasno	0.1
9. u. zveč.	729.6	20.8	brezv	"	

Srednja temperatura 22.8°C., za 3.8° nad normalom.

Tu j e i.

16. avgusta.

Pri **Matiču:** B. Ehrlich, potovalec, z Dunaja. — Dutil, zasebnik, iz Budimpešte. — H. Mayr, poštni oficijal, z Dunaja. — Petermandl, zasebnik, iz Gorice. — Dr. Benuth, profesor, iz Trsta. — Vettach, gimnazij-ski vodja, iz Trsta. — Peternel, stotnik, iz Inomosta. — pl. Ober-eigner iz Šumbrega.

Pri **Slonu:** Lončarič, stavbeni podjetnik, iz Sele. — F. Martinak, vojaški uradnik, iz Trsta. — Bonetich, iz Trsta. — Schweiger, zasebnik, s hčerjo, iz Starega trga. — A. Jenič, tajnik, iz Rudolfovega. — Eisler, trgovec, z Ogerskega. — Achatz, Letz, Rutar, učitelj iz Nemčije. Lenček iz Nemčije. — Sardotsch, zasebnik, iz Trsta.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

18. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 15 kr.
Sreberna " 5% " 100 " 16% "	82 " 95 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	111 " 75 "
Papirna renta, davka prosta	98 " 05 "
Akcijske avstr.-ogerske banke	871 " — "
Kreditne akcije	317 " 25 "
London	123 " 50 "
Francoski napoleond.	9 " 77 "
Cesarski cekini	5 " 83 "
Nemške marke	60 " 20 "

Št. 14145.

Zahvala.

Povodom praznjenja rojstnega dne Njega ces. in kr. apostoliškega veličanstva presvetlega cesarja mi je visokorodni gospod c. kr. deželni predsednik Andrej baron Winkler izročiti dal dve sto goldinarjev, od katerih je 100 gld. namenjenih ljubljanskim ubožcem, po 25 gld. pa tukajšnji cesarici Elizabete bolnici za otroke, varovalnici malih otrok, deškemu in pod vodstvom gospé grofice Sofije Auerspergove stoječemu deklškemu sirotišču.

Izročujé ob enem te zneske njihovemu blagemu namenu smatram se dolžnim, da potom javnosti najtoplejšo zahvalo izrekam za velikodušno stolnega našega mesta ubožcem namenjeno darilo.

V LJUBLJANI 17. dan avgusta 1888.

Župan Grasselli m. p.

Zahvala.

Za prijateljska voščila prigodom zlate maše, došla mi od brezštevilnih blagih čestiteljev, zahvaljujem se vsem iz dna srca.

Dr. Anton Jarc.

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), najbolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapecirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popol-

no pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi fraužami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzorci blaga resnim kupcem franko na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federadrazten) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot špeci-jaliteto: altarne preproge.

— Ceniki s podobami zastoj in franko na zahtevanje.

Ustanovljena leta 1847.

Tovarna za pohištvo

J. J. NAGLAS-A

Ljubljana,
Turjaški trg št. 7,

priporoča se za napravo vseh v to stroko spadajočih predmetov, posebno pa

cerkvene, hišne in gostilničarske oprave

po najnižjih cenah.

(67)

Cenilniki gratis in franko.

F. P. VIDIC & Co.

priporočata p. t. občinstvu za salone, kavarne, gostilne, privatna stanovanja itd. lepe

lončene peči

po jako nizki ceni ter iz najboljšega blaga izdelane.

(9)

Zaloga v slonovih ulicah

št. 9.

Na vrtu Kozlerjeve pivarne.

Jutri, v nedeljo, dné 19. avgusta
v proslavo

rojstnega dneva **Nj. veličanstva**
cesarja

FRANCA JOSIPA I.

VELIKI KONCERT

s sodelovanjem polnošteviline godbe 97. pešpolka
Kralj Milan I.

Začetek ob 5. uri. Vstopnina 20 kr.
Otroci prosti. (1)

Gospodom šolskim predstojnikom
in učiteljem priporoča

Andr. Druškovič-a

trgovina z železnino in orodjem
mestni trg 10.,

vsa vrtnarska orodja, kakor tudi orodja
za sadjerejo in obdelovanje sadnih
dreves, in sicer: drevesno sterguljo,
škarje za gosenice, ročno lopatico,
drevesno žago, sadni trgač, drevesne
škarje, cepilnik, cepilnik za mladiče,
cepilni nož, vrtnarski nož in drevesno
ščetko; orodja so vsa na **lepo po-**
pleskani leseni plošči vrejena, po
prav nizki ceni. (24)

Nič več mokre noge ali trdo usnje!

To doseže le **I. Bendiksa** iz St. Valentina odlikovana,
patentovana in nepremočljiva

hranilna mast za usnje

edina svoje vrste, pohvaljena od petih sedaj aktivnih gene-
ralov c. kr. vojne; ta hranilna mast naj se nikar ne za-
menja z drugimi enakimi pa nič vrednimi sredstvi.

Za likanje usnja vzame naj se c. kr. patentovana

hranilna tinktura za usnje

(likalno olje za usnje) in ne apretura ali momentni lik,
ki razjedata usnje; tinktura je iznajdba, koja varuje patent.

Dobiva se v Ljubljani pri gg. **A. Krisperju in Schusnig**
& **Weberju**, kakor tudi v vseh večjih krajih monarhije.

Svarilo pred ponarejanji: Na vsaki steklenici
in ploščevinasti pušici razvidno mora biti ime izumnika
I. Bendiksa. (5)

Gospodu **G. PICCOLI-JU**, lekarju „pri Angelu“
v Ljubljani.

udan in hvaležen.
Na Dunaji, 1887.

Vaša želodčeva esenca,
kojo sem slučajno spoznal,
ozdravila me je popolnoma
neprenehljive slabotnosti
čreves in prebavnika,
kakor tudi neznano mučee
trdo - telesnosti. Dolgo
iskal sem leka zoper to bo-
lezen, ki mi je gotovo malo
zadovoljnih uric v prihod-
nosti obečala; vse drugo
zavzivanje lečil bilo je za-
man in edino le Vašej ne-
preceoljive esence se imam
zahvaliti za popolno ozdravje,
ter Vam ostanem, predragi
gospod Piccoli, za vse dni
življenja zánjo najsrčneje

Spiridijon Pokrajac,
profesorski kandidat.

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov
in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Františkansko cerkvijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse
v njih stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot
znano rečno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupee so oljate barve
v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem
lanenem oljnatem firneži najfinije naribane in boljše
nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

Najboljši in najpripravnější način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, **neobhodno potrebno** pa onim, ki imajo
skrbeti za rodbine. Naše življenje odvisno je od tolikernih slučajnosti, da ne smemo nikdar
puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši
pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu
udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznaten denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej
rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kekar doživi, 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje
važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl
tako potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani
otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovancu samemu o dogovorjenej
starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemna zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere
prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega
čistega dobička, ki je leta 1887 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25% celo 48%.
Konei leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb
za 22,835.193 goldinarjev. Vsa pojasnila daje brezplačno (40)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gosposke ulice 12.)

Za čas stavbe

priporoča

Andrej Druškovič-a

trgovina z železnino, Mestni trg 10,

*v velikem izboru in prav po nizki ceni okova za okna
in vrata, štorje za štokodoranje, drat in cveke, samo-
kolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine
za oboke, priznano najboljši kamniški Portland- in Ro-
man-cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak,
kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in
njih posameznadela.*

Pri stavbah,

kjer ni blizo vode neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo,
s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi stroški na pravem
mestu dobivati vodó; ravno tako tudi se dobivajo vsi deli za izkopane
vodnjake, železne cevi in železoliti gornji stojali, kakor tudi za lesene
cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna, železne in lesene
brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

Tudi se dobiva zmirom sveži dovski mavec (Lengenfeder Gyps) za
gnojenje polja.

C. kr. priv. tovarna za

portlandski in hidravlični cement

Alojz. Praschnikerja

v KAMNIKU na KRANJSKEM.

Ustanovljena leta 1854.

Glavna zaloga v Ljubljani pri g. F. P. Vidicu & Comp.,

Slonove ulice šte. 9,

priporoča p. n. gg. stavbenim mojstrom, arhitektom, stavbenim podjetnikom itd. svoje hidravlični
cement (roman-cement) in portlandski cement, po kakovosti vedno izvrsten in enakomeren, ter
jamči za večjo trdnost, kakor je predpisana v pravilih društva avstrijskih inženjerjev in arhitektov. — Ta
cimenta sta tudi zaradi tega posebne koristi p. n. naročnikom, ker sta svojstveno mnogo lažja, nego izdelki
večine ostalih cementnih tovarn, zaradi česar je za enako množino cementnega zidovja ali morta treba veliko
manj tega cementa gledé teže. — Tudi priporočamo lepe in zelo trajne mozajiske plošče, brušene in
ilkané, v najraznovrstnejših obrazih, in enobojnate plošče od portlandskega cementa, črne,
rudeče, naravnobarvene itd. za polaganje tlaka v cerkvah, po prehodih, vežah, na verandah, po
hodnikih, v hlevih itd., klajna korita, okraske in sohe, cementne cevi itd.

Blagovoljna naročila se najnatančneje in najtočneje izvršujejo ter jih sprejema glavna zaloga
v Ljubljani pri g. F. P. Vidicu & Comp., Slonove ulice št. 9. (16)